

Eiríkur Rögnvaldsson
Sumarnámskeið SM
Selfossi, 21. ágúst 1997

Orðstöðulykill Íslendinga sagna

(1) *Íslendinga sögur. Orðstöðulykill og texti.* Byggt á útgáfu *Svarts á hvítu* frá 1985-86/1987. Ritstjórar texta: Bragi Halldórsson, Jón Torfason, Sverrir Tómasson og Örnólfur Thorsson. Ritstjórar orðstöðulykils: Bergljót S. Kristjánsdóttir, Eiríkur Rögnvaldsson (aðalritstjóri), Guðrún Ingólfsdóttir og Örnólfur Thorsson. Mál og menning, Reykjavík, 1996.

(2) **Texti:** *Íslendingasögur*
50 textar (40 sögur, sumar í tveimur gerðum)
2079 síður í útgáfu *Svarts á hvítu*
885.000 lesmálsorð
5 megabæti texta

(3) **Fjöldi lesmálsorða og orða (lesa) í fimm lengstu sögunum**

<i>Saga</i>		<i>Lesmálsorð</i>	<i>Orð</i>
Brennu-Njáls saga	98.938	3.135	
Egils saga	62.254	2.839	
Grettis saga	61.025	3.229	
Laxdæla saga	57.467	2.860	
Eyrbyggja saga	38.061	2.360	

(4) **Hlutfallstiðni orðflokka í Íslendinga sögum**

	<i>Orð</i>		<i>Lesmálsorð</i>	
	<i>ÍS</i>	<i>ÍO</i>	<i>ÍS</i>	<i>ÍO</i>
<i>Nafnorð</i>	58,34	56,94	28,25	25,22
<i>Sagnir</i>	11,58	12,17	22,95	19,20
<i>Lýsingarorð</i>	22,81	16,69	3,61	6,68
<i>Atviksorð/forsetn.</i>	5,65	7,30	19,60	22,29
<i>Fornöfn</i>	0,42	0,54	10,71	12,09
<i>Samtengingar</i>	0,16	0,47	12,86	12,17
<i>Töluorð</i>	0,26	5,01	0,71	2,01

(ÍS = Íslendinga sögur, ÍO = Íslensk orðtíðnibók)

(5) Algengustu orðin í Íslendinga sögum

1	og conj	49782	56	búa v	2656
2	sá pron	45047	57	sjá v	2626
3	hann pron	32773	58	einn num/prep/adj	2575
4	að conj/prep	31802	59	ef conj	2562
5	vera v	31299	60	ríða v	2426
6	eg pron	17992	61	konungur m	2217
7	til prep	15928	62	svara v	2174
8	í prep	14549	63	þó adv/conj	2137
9	en conj	13289	64	margur adj	2110
10	er conj	12723	65	skip n	2095
11	á prep	11615	66	spyrja v 2055	
12	þá adv	11492	67	minn pron	2040
13	þú pron	11482	68	góður adj	2033
14	hafa v	11220	69	biðja v	1966
15	maður m	9863	70	heim adv	1961
16	þar adv	8645	71	út adv	1905
17	segja v	8636	72	mál n	1905
18	um prep	7870	73	enginn pron	1889
19	koma v	7741	74	nomur pron	1856
20	fara v	7687	75	son(ur) m	1845
21	nú adv	7627	76	mega v	1748
22	við prep	7442	77	frá prep/adv	1729
23	munu v	7331	78	þinn pron	1667
24	með prep	7229	79	hönd f	1653
25	svo adv	7154	80	hér adv	1648
26	eigi adv	6877	81	fá v	1635
27	sinn pron	6014	82	mjög adv	1633
28	fyrir prep	5835	83	ætla v	1629
29	sjá pron	5829	84	vita v	1618
30	sem conj	5814	85	fé n	1598
31	af prep	5477	86	bróðir m	1551
32	mæla v	5149	87	eða conj 1523	
33	vilja v	4981	88	leggja v 1496	
34	mikill adj	4963	89	bera v	1459
35	hún pron	4944	90	þegar adv/conj	1432
36	allur pron	4472	91	gefa v	1425
37	taka v	4469	92	úr prep/adv	1403
38	skulu v	4376	93	fram adv	1398
39	ganga v	4313	94	finna v	1397
40	gera v	3913	95	vetur m 1394	
41	verða v	3895	96	land n	1385
42	feða v	3869	97	ráða v	1286
43	sig pron	3642	98	sitja v	1187
44	þykja v	3589	99	kona f	1179
45	ekki adv	3283	100	standa v 1174	
46	eftir adv/prep	3269	101	ráð n	1153
47	annar pron	3261	102	dagur m 1135	
48	hinn pron/art	3156	103	bjóða v 1121	
49	vel adv	3134	104	hlaupa v	1101
50	hver pron	3035	105	kalla v	1099
51	upp adv	2943	106	yfir prep	1091
52	síðan adv	2858	107	fyr adv 1085	
53	eiga v	2850	108	frændi m	1057
54	láta v	2787	109	áður adv	1046
55	heita v 2661		110	jarl m	1032

(6) Algengustu orð í fjórum helstu orðflokkunum, annars vegar í Íslendinga sögum og hins vegar í nútímamáli

<i>ÍS</i>	<i>ÍO</i>	<i>nafnorð</i>		<i>ÍS</i>	<i>ÍO</i>	<i>lýsingarorð</i>		<i>ÍS</i>	<i>ÍO</i>	<i>sagnir</i>		<i>ÍS</i>	<i>ÍO</i>	<i>ao/fors</i>	
01	01	maður	9863	01	01	mikill	4963	01	01	vera	31299	01	04	til	15928
02	--	konungur	2217	02	03	margur	2110	02	02	hafa	11220	02	01	í	14549
03	85	skip	2095	03	02	góður	2033	03	05	segja	8636	03	02	á	11615
04	12	mál	1905	04	04	lítill	996	04	03	koma	7741	04	17	þá	11492
05	86	son(ur)	1845	05	--	illur	465	05	06	fara	7687	05	16	þar	8645
06	07	hönd	1653	06	37	sannur	429	06	26	munu	7331	06	06	um	7870
07	--	fé	1598	07	23	fár	428	07	--	mæla	5149	07	19	nú	7627
08	45	bróðir	1551	08	83	dauður	304	08	19	vilja	4981	08	05	við	7442
09	--	vetur	1394	09	06	stór	294	09	08	taka	4469	09	07	með	7229
10	14	land	1385	10	05	gamall	288	10	31	skulu	4376	10	11	svo	7154
11	10	kona	1179	11	73	kyrr	259	11	17	ganga	4313	11	--	eigi	6877
12	77	ráð	1153	12	43	fyrri	256	12	10	gera	3913	12	10	fyrir	5835
13	03	dagur	1135	13	64	var	249	13	04	verða	3895	13	08	af	5477
14	--	frændi	1057	14	27	sterkur	245	14	--	kveða	3869	14	03	ekki	3283
15	--	jarl	1032	15	11	ungur	233	15	44	þykja	3589	15	12	eftir	3269
16	29	faðir	990	16	30	vís	232	16	09	eiga	2850	16	23	vel	3134
17	63	ferð	939	17	--	vondur	230	17	18	láta	2787	17	14	upp	2943
18	--	sumar	878	18	09	langur	229	18	54	heita	2661	18	37	síðan	2858
19	83	dóttir	844	19	--	sár	224	19	34	búa	2656	19	24	þó	2137
20	--	þing	805	20	32	hálfur	212	20	11	sjá	2626	20	54	heim	1961
21	17	orð	793	21	81	vænn	189	21	--	riða	2426	21	20	út	1905
22	--	hestur	789	22	--	verður	189	22	51	svara	2174	22	15	frá	1729
23	37	nótt	758	23	36	líkur	189	23	30	spyrja	2055	23	31	hér	1648
24	--	tíðindi	740	24	--	vitur	182	24	82	biðja	1966	24	42	mjög	1633
25	--	fundur	733	25	51	harður	173	25	21	mega	1748	25	--	þegar	1432
26	--	lið	730	26	70	vanur	167	26	14	fá	1635	26	13	úr	1403
27	39	bær	723	27	49	heill	166	27	27	ætla	1629	27	22	fram	1398
28	--	bóndi	712	28	--	laus	155	28	15	vita	1618	28	21	yfir	1091
29	--	sverð	674	29	--	sekur	154	29	20	leggja	1496	29	34	fyrir	1085
30	47	hlutur	636	30		vinsæll	148	30	23	bera	1459	30	30	áður	1046
31	--	sök	604	31	--	skyldur	144	31	29	gefa	1425	31	29	saman	983
32	--	bú	561	32	25	miður	137	32	13	finna	1397	32	26	inn	964
33	43	höfuð	523	33	14	fullur	136	33	55	ráða	1286	33	36	undir	888
34	38	móðir	488	34	90	fagur	127	34	35	sitja	1187	34	48	heldur	821
35	--	víg	482	35	--	auðugur	125	35	16	standa	1174	35	--	brott	798
36	42	vin(ur)	473	36	--	fríður	122	36	70	þjóða	1121	36	35	enn	780
37	--	vísa	471	27	17	réttur	120	37	99	hlaupa	1101	37	38	niður	779
38	08	leið	468	38	15	næstur	119	38	39	kalla	1099	38	62	ofan	778
39	09	sinn	466	39	--	kunnugur	114	39	12	halda	976	39	27	aftur	751
40	44	kveld	466	40	--	líklegur	111	40	53	falla	938	40	38	móti	739
41	--	vopn	458	41	--	reiður	110	41	42	skilja	909	41	25	hjá	706
42	51	morgunn	444	42	76	rikur	105	42	--	drepa	856	42	92	illa	667
43	15	hús	402	43	--	fjölmennur	104	43	24	setja	841	43	43	lengi	622
44	--	fótur	401	44	47	skammur	103	44	33	liggja	792	44	--	hversu	610
45	--	spjót	389	45	--	göfugur	102	45	69	leita	790	45	81	þangað	599
46	--	sveinn	388					46	96	veita	765	46	--	aldrei	585
47	--	vor	385					47	89	sækja	749	47	49	nær	575
48	--	kostur	382					48	96	höggva	716	48	88	mikið	568
49	--	skjöldur	374					49	78	senda	620	49	44	milli	567
50	32	bak	374					50	07	geta	620	50	59	utan	556

(7)	<i>Kk</i>	<i>Kvk</i>	<i>Hk</i>	<i>Öll kyn</i>	
	<i>ÍS</i>	<i>ÍS</i>	<i>ÍS</i>	<i>ÍS</i>	<i>ÍO</i>
<i>Nefnifall</i>	41,25	16,95	14,04	27,54	27,6
<i>Folfall</i>	32,87	45,63	50,74	41,13	30,9
<i>Págufall</i>	17,72	26,38	24,40	21,71	30,2
<i>Eignarfall</i>	8,16	11,03	10,81	9,62	11,3